

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.10.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Енергийната интензивност на българската икономика е 65% над средната за ЕС

http://www.klassa.bg/news/Read/article/212795_%D0%95%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B7%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%B5+65%25+%D0%BD%D0%B0%D0%B4+%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%95%D0%A1

Енергийната интензивност на икономиката ни е с 65% по-висока от средното равнище в ЕС, ето защо потенциалът за развитие в тази област е огромен, каза министър Добрев.

Енергийната стратегия на страната предвижда намаляване на енергийната интензивност с 50% до 2020 г., в сравнение с 2005. Това ще доведе до намаляване на консумацията на енергия с 15% в сравнение с 2010 г. Националната цел на България, записана в плана за енергийна ефективност, предвижда до 2016 г. да постигнем енергийно спестяване в размер на 9% от крайното потребление. Затова енергийната ефективност е водеща за конкурентоспособността на икономиката и ключ към повишаване на жизнения стандарт на хората. Това каза министърът на икономиката, енергетиката и туризма Делян Добрев на среща с клуба на дипломатите-икономисти, организирана от Центъра за икономическо развитие. Срещата бе посветена на енергетиката на България, съобщиха от пресцентъра на ведомството в четвъртък.

Оперативната програма „Конкурентоспособност“ също е фокусирана върху енергийната ефективност, каза още Добрев. Той представи пред участниците във форума схемата „Енергийна ефективност и зелена икономика“, която МИЕТ реализира съвместно с ЕБВР. За проекти по тази схема в рамките на Оперативна програма „Конкурентоспособност“ са отпуснати 150 млн. евро, които се допълват с кредитна линия до 150 млн. евро от ЕБВР за мостово финансиране на проектите. В момента схемата е отворена за кандидатстване.

Изграждането на междусистемните газови връзки със съседните държави също бе сред темите на разговора на министър Добрев с дипломатите-икономисти. По неговите думи това е сериозен фактор за диверсификация на енергийните източници.

Министърът представи пред дипломатите-икономисти дейностите по Международен фонд „Козлодуй“ като един от основните инструменти за повишаване на енергийната ефективност. Подписани са шест споразумения, осигуряващи грант в размер на 47 млн. евро за подновяване на улично осветление в 14 общини и мерки за енергийна ефективност в 243 публични сгради – детски градини и училища, болници, спортни и културни обекти, административни сгради и други. Изпълнението на проектите ще доведе до годишно спестяване на енергия в размер на 120 000 MWh и намаляване на емисиите CO₂ в размер на 54 000 тона.

Интерконекторът с Румъния трябва да бъде готов до май следващата година, но вероятно ще бъде пуснат по-рано, стана ясно от думите на Добрев. Той обяви и че до края на годината ще имаме ясна пътна карта за изграждането на газовата връзка с Турция. Тя може да се превърне в първата реално изградена тръба от проекта Nabucco West, и за мен това е най-добрият вариант, допълни енергийният министър.

Към края на следващата година се очаква да започне изграждането на интерконектора с Гърция, а до края на тази предстои сключването на договор с изпълнител на българската част от този със Сърбия. На 15 октомври приключва предпроектното проучване за тази връзка.

✓ Георги Ангелов, старши икономист в институт „Отворено общество“: Бюджет 2013 е пренапрегнат и залага на положителен сценарий за развитие на икономиката

http://www.klassa.bg/news/Read/article/212830_%D0%93%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8+%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D0%B2%2C+%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%88%D0%B8+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82+%D0%B2+%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D1%82+%E2%80%9E%D0%9E%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BE+%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%E2%80%9C%3A+%D0%91%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82+2013+%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BD%D0%B0%D1%82+%D0%B8+%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD+%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B9+%D0%B7%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0

- Г-н Ангелов, от Министерството на финансите вече оповестиха параметрите на Бюджет 2013. Какво е вашето мнение – подценени ли са очакванията за приходите или надценени във финансовия план за развитието на държавата?
- От гледна точка на приходите, Бюджет 2013 е напрегнат, доколкото се залага на нарастването им от 1,8 млрд. лв. през

следващата година и то изцяло от вътрешни източници т.е. от българските данъкоплатци и от българската икономика. Това ще изисква голямо напрежение в приходните агенции, и разбира се, базира се на прогноза за подобряване на икономическите перспективи на България и в Европейския съюз. Но има и риск тези допускания да не се окажат толкова добри, колкото се предвижда във финансовия план. Така че бюджетът е пренапрегнат и се залага по-скоро на положителен сценарий за развитие на европейската и на българската икономика. Но както видяхме, през последните няколко години той не се реализира.

- Очаквате ли, заложеният от правителството ръст на икономиката от 1,9% да бъде постигнат? Ето вече проф. Чавдар Николов коментира, че може да се достигне до растеж от 1,5 на сто?

- Заложеният растеж от 1,9% е по-висок от всичко, което сме постигали през последните четири години т.е. това е сравнително оптимистична прогноза, защото нито една година от 2008-ма досега, не сме постигали такъв растеж. От друга страна ако кризата в Европа свърши и икономиката започне да се възстановява, такъв растеж е напълно реалистичен. Всичко зависи от това дали Европа ще започне да се възстановява или пък догодина отново ще наблюдаваме някоя нова страна, която да повлече еврозоната надолу, а оттам и България. Но ако се сбъднат оптимистичните прогнози, че Европа излиза от кризата, тогава и България може да постигне растеж от 1,9%. Въпросът е, че няма толкова мерки, които да генерират растеж на икономиката т.е. в голяма степен се разчита на това, че Европа ще ни издърпа от кризата докато би било добре да се заложи на вътрешни реформи, на мерки, които да насърчат местната икономика и да не зависим толкова много от това, което се случва в Европа.

- В такъв случай, добър ход ли е преразпределението на бюджета да е под 40%?

- По принцип преразпределението винаги е било под 40% и през последното десетилетие никога не е надминавало този праг. Така че това е продължение на политиката, която се води от 3-4 правителства насам. В някакъв смисъл българската държава не може да събере повече от тези пари заради все още недостатъчно ефективната администрация и заради сивата икономика. В този смисъл и да иска държавата да харчи повече, не може да събере тези средства.

- Кой от заложените в бюджета параметри може да не бъде постигнат?

- Това, което наблюдаваме през последните години, е разбира се, бюджетът на Министерството на вътрешните работи, където обикновено се отпускат допълнителни средства в рамките на годината. Там общо взето винаги се появяват допълнителни нужди - във връзка с Шенген или свързани с текущата работа. Рискът е по-скоро с приходната част на бюджета, отколкото от разходната, ако трябва да го схематизираме. Обикновено разходите се изпълняват без особени проблеми, дори се надхвърлят, докато по-трудно се събират приходи и по-трудно се увеличава обложената част от дохода. Там ще е голямото предизвикателство и големият риск да не се реализират намеренията, защото все пак 1,8 млрд. лв. повече приходи във все още депресирана среда на европейската и българската икономика, означава свърхусилия в приходните агенции, нещо, което в следизборния период (тъй като ни предстоят избори), не се случва. Ако дойде ново правителство или се сменят някои министри, дори да е същото правителство, просто ще има един период, в който няма да има толкова целенасочени усилия в тази посока. Както сме наблюдавали при предишни смени на правителства, в годината на избори, заради смените и в администрацията, се получават проблеми от гледна точка на събиране на приходите и на дисциплината в данъчната система.

- От синдикалните организации настояват да се увеличи дефицита в бюджета, като тези средства се отделят за социални нужди. Правилен ли е такъв подход?

- По принцип цялото увеличение на разходите отива за социални нужди - за НОИ, за социални помощи, здравеопазване, образование. В този смисъл да си говорим, че точно социалните разходи са някак недооценени, не е много логично. Ако махнем еврофондовете, половината бюджет на държавата отива за социални разходи. Не може само тези разходи да се финансират, още повече на база на бюджетен дефицит. Ето какво става със страните, които си позволяват да тръгнат в тази посока. Като виждаме, че безработицата в Испания и Гърция е в пъти по-висока от българската, разбираме колко е неефективно да се предприема такъв ход. Струва ми се, че по-скоро твърде много залитаме в тази посока – единствено и само социални разходи да се увеличават и то без да се реформират съответните системи. В крайна сметка и за ранното пенсиониране, и за фалшивите инвалидни пенсии, и за източването на социалните фондове, се говори отдавна, но тези дупки не се запущват. В този смисъл там има възможности за вътрешно финансиране на разходите и така ще останат повече пари за истински нуждаещите се. Но да се тръгва към дефицит би било изключително лош знак. Ние още не сме си върнали доверието на инвеститорите, а ако тръгнем в обратната посока, няма и да си го върнем никога. Ще продължим да стагнираме и никога няма да върнем нивата на заетост и растежа на доходите, който бяха преди кризата.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Свързването на касовите апарати - повече разходи, отколкото ползи**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/10/04/1919669_svrzvaneto_na_kasovite_aparati_-_poveche_razhodi/

Свързването между касовите апарати на търговските обекти с Националната агенция за приходите (НАП) ще трябва да се изплаща поне няколко години, преди допълнителните приходи на държавата да покрият разходите на бизнеса. Това признание прави финансовото министерство в анализ на събираемостта на ДДС, който публикува с доклада към проектобюджета за 2013 година. Той показва, че увеличението на приходите през тази и следващата година ще се дължи много повече на инфлацията, на нараснало потребление и променената структура във външната търговия. Същевременно мярката по свързване на касовите апарати, целяща да освети сивата икономиката пък ще има минимален принос за подобрената събираемост.

Според анализа на финансовото министерство през тази година приходите от ДДС ще се увеличат със 600 млн. лв. спрямо миналата. От този прираст само 40 млн. (6%) ще се дължат на връзката между търговските обекти и НАП. За догодина се очаква приходите от ДДС да нараснат с 664 млн. лв. спрямо тази, ефектът от връзката ще се измерва на 10 млн. (1.5%), които обаче се добавят към вече "изсветлените" от 2012 г. 40 млн. лв.

Така общо резултатът за двете години ще е от порядъка на 90 млн. лв. По-рано тази година проучване на "Капитал" показва, че производителите и вносителите на касови апарати ще увеличат продажбите си с най-малко 96 милиона лева, и то при положение че всички фискални устройства са достатъчно нови, че да не се налага пълната им замяна, а само закупуване на модул за свързка. Отделно от това

Така излиза, че през 2012 и 2013 година допълнителните приходи за държавата няма да покрият еднократния разход за бизнеса, като освен това експлоатацията и амортизацията на апаратите ще предвижда и допълнителни суми по подмяната им през следващите години.

Обхватът расте

По-рано тази година управляващите обявиха, че ще продължат със свързването и последните необхванати – автобусните превози и вендинг машините.

Собствениците на транспортни компании, както и фирмите, които поддържат автомати за продажба ще трябва да свържат фискалните си устройства до края на годината. Така при всяка покупка на билет директно от водача на автобус, или при купуването на бърза закуска от вендинг машина продажбата да влиза в специален модул с фискална памет, който да не може да се манипулира от собствениците на касовия апарат. Данъчните пък ще могат с изпращането на SMS да проверят регистрирания оборот без собствениците на фискалното устройство да разберат.

Първи касовите си апарати с НАП свързаха бензиностанциите – още от първи януари 2011 година. След това задължението обхвана аптеките, зърнопроизводителите и от първи април тази година всички регистрирани по ДДС, които отчитат продажбите си чрез фискални устройства, трябваше да ги свържат с НАП.

Цената на дребно

Производителите и дистрибуторите продават устройствата за свързка на цена около 300 лева. Още преди търговците да се задължат да свържат касовите си апарати Комисията за защита на конкуренцията откри картел между четири компании от сектора - "Датекс", "Дейзи Технолоджи", "Тремол" и "Елтрейд".

Според антимонополния регулатор четирите дружества са "предприели координирани действия по едновременно и регулирано увеличение на цените за крайни клиенти на електронни касови апарати с фискална памет и фискални принтери". За това фирмите бяха глобени с общо близо 1 млн. лв.

Скритите ползи

Експерт от НАП, пожелал анонимност защити свързването на касовите апарати и обясни, че приходите от ДДС не са единственият канал, по който може да се изчислят ползите от въвеждането на тази мярка. Той обясни, че следенето на оборотите помага на данъчните да подобрят селекцията си на фирмите, в които се назначава проверка. Вместо инспекторите да правят 50% от проверките си в изрядни фирми, подозрително ниските обороти на някои обекти привличат данъчните и нередности се откриват в много повече случаи обясни данъчният.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Горивата, а не храните ще надуют инфлацията

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-10-05&article=426389>

Бюджетът за 2013 година беше публикуван за обществено обсъждане само преди броени дни. В него е заложено увеличение на държавните разходи с 1,8 млрд. лева. В ексклузивно интервю за "Стандарт" вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков разяснява основните цели на проекта.

- Г-н Дянков, какви са приоритетите пред Бюджет 2013?

- Бюджет 2013 може да бъде наречен бюджет за увеличаване на доходите. Няколко основни пера значително се увеличават. Най-голямото е за пенсионерите, където около 600 млн. лева допълнително се дават от държавния бюджет така, че да могат всички пенсии да се вдигнат средно с 9,3%. Мнозинството пенсии - тези, които са преди 2009 година, ще нараснат с 9,8%. Процентите са такива, тъй като нивото им надвишава малко акумулираната инфлация в периода 2009-2013 г. Предлагаме също повишение на минималната работна заплата, а към нея има и няколко свързани социални плащания. Там отиват допълнително около 100 млн. лева, така че за Министерството на труда всъщност има близо 800 млн. лева допълнително. По този начин компенсирате напълно инфлацията в пенсиите, събрана от юли 2009 година досега. Опозицията, разбира се, изважда други цифри - за тях е удобно да изваждат данни от началото на 2009 г., поради което се появяват някакви разлики, но ние броим оттогава, когато сме дошли на власт. Акумулираната инфлация за периода юли 2009 г. - април 2013 г. е около 8,9%. Но има няколко други пера, които стават известни с разговорите за бюджета, проведени вчера (сряда бел. ред.) на Министерски съвет. Там имаме неформална дискусия с всички министри, за да бъдат подготвени в екип, а не един по един, както правехме преди. Така че следващата сряда, когато бюджетът влезе на Министерски съвет, всички да знаят не само собствените си разчети, но и тези на останалите министерства.

Има няколко сектора, където ще има чувствително увеличаване на заплащането. Сред тях е образованието, където влизат допълнително малко над 120 млн. лева. Около 2/3 от тях - към 80 млн., отиват за училища и за детски градини за увеличаване на единния стандарт. Оттам директно чрез делегираните бюджети се увеличава заплащането на учители, възпитатели и др. Там сумата сме я дали на 100%, според изчисленията на самото образователно министерство и КНСБ, който бяха най-активни още през лятото. Освен това залагаме 10% увеличение на заплатите в културната сфера. Тук не

става дума за делегирани бюджети. Директно даваме средства към бюджета на Министерството на културата и към общините, за да има увеличение с 10% в заплатите на служителите на всички музеи, читалища, библиотеки, културни институти. Общият фонд "Работна заплата" е около 50 млн. лева, но с допълнителните средства ще има 10% увеличение.

- Какво се случва със заплатите на другата част от държавната администрация?

- От 1 юли влезе новият Закон за държавния служител и от 1 август по него се осъвремениха заплатите в цялата държавна администрация без специалните министерства - МВР, Министерството на външните работи и отчасти без Министерството на отбраната. Казвам отчасти, защото Аню Ангелов много правилно реши неговата основна администрация, като счетоводители и други експерти, да мине по Закона за държавния служител. Така че при тях имаше осъвременяване. Увеличението на заплатите във всички министерства беше средно с около 17%. Законът за държавния служител позволява на базата на годишни оценки, които през октомври трябва да са завършили, заплатите да се увеличат спрямо съответните успехи на служителя. Ако има максималната оценка "1", някъде заплатата може да бъде повишена с около 15%, оценка "2", която е "много добър" - до 10%, оценка "добър" позволява до 5% и т. н.

- Бюджет 2013 залага допълнителни разходи от 1,8 млрд. лева. Как се разпределят те?

- Дефицитът, който залагаме, е абсолютно същият като в бюджета за 2012 година. Бюджетите са почти огледални, но увеличаваме приходите и разходите за 2013-а с около 1,8 млрд. лева. 800 млн. лева отиват при Тотю Младенов в социалното осигуряване, 500 млн. лева отиват при Лили Павлова (МРРБ), като това е главно кофинансиране по големи европейски програми - магистралите "Марица" и "Струма", довършването на "Тракия", и вече има специфични проекти в Русе и Шумен. Допълнителни 120 млн. лева отиват в образованието при Сергей Игнатов, около 30 млн. лева отиват при Вежди Рашидов, като около 7 млн. лева са за заплати. Дотук станаха общо около 1,5 млрд. лева. В здравеопазването, говоря нетно, отиват още около 70 млн. лева. Те отиват в здравната каса просто защото НАП събира по-добре здравните вноски вследствие на направените от нас промени. Тази година се увеличиха с около 45 млн. лева до този момент, планираме 70 млн. лева допълнително да влязат в здравната каса от здравни вноски през следващата година. Има още известно увеличение на средствата, предвидени за екология - около 80 млн. лева, които са главно за съфинансиране на европейски проекти, основно за пречиствателни станции. Дотук станаха около 1,7 млрд. лева. Останалите около 100 млн. лева са пръснати - администрацията на президента получава малко повече, някои други администрации също, свързани главно с техническа помощ по проекти.

- Защо догодина Министерството на вътрешните работи ще разполага с увеличен бюджет, докато бюджетът на здравното министерство намалява със 100 млн. лева?

- Увеличение на парите за МВР и отбраната на този етап няма. Това е методологическа промяна, необходима, защото социалните осигуровки за ранно пенсиониране в двете силови министерства, които досега не влизаха официално в бюджета им, не се виждаха там. Реално те са извънреден разход за бюджета. Така че от следващата година тези разходи ще влизат в бюджета на МВР и Министерството на отбраната, макар че те директно отиват към Националния осигурителен институт за плащане на осигуровки. Правим това, за да има повече прозрачност и когато бъде задаван въпросът: "Колко плаща бюджетът за полиция или за армия", да се виждат и допълнителните социални осигуровки и да е сравнимо с другите министерства. През последните 20 г. изглежда, че армията и полицията ни струва по-малко, отколкото реално струват, като разликата е именно това ранно пенсиониране. По-рано през тази седмица МВФ беше в България на проверка и един от основните коментари беше за дългосрочното устояване на фискалната дисциплина и нуждата от реформи за минимизиране на ранното пенсиониране. С други думи, нито МВР, нито отбраната на този етап няма да получават допълнителни средства. Просто статистически, вместо тази дупка в НОИ, която се получава от ранното пенсиониране, да бъде плащана от Министерството на финансите сега минава през техните бюджети за по-голяма прозрачност. В здравеопазването също няма намаляване, тъй като до тази година те плащаха 100 млн. лева /всъщност през годините тази сума намаляваше - беше 240 млн. лева през 2010 г, 150 млн. за 2011 и 100 млн. лева тази година/. През следващата година ще е нула. Става дума за плащания по някои видове здравни услуги директно от министерството, а не чрез здравната каса. Правилният подход е да се плаща директно чрез здравната каса, защото е само за здравно осигурени граждани. Методологически така е по-добре, защото отчетите на здравната каса са месечни, минават през надзор. Така че 100 млн. лева се местят от бюджета на здравното министерство към здравната каса. Плюс тези 70 млн. лева повече здравни осигуровки, които очакваме през следващата година. Бюджет 2013 предвижда да има 170 млн. лева повече в здравната каса.

- Откъде се надявате да дойдат приходите, които ще пълнят бюджета?

- Главният плюс ще е от ДДС. От този 1,8 млрд. лева, които са залежали като допълнителни приходи, 1,1 млрд. са от допълнителен ДДС. Сравняваме приходите от ДДС за тази и миналата година, бюджетът ни е с около 1,2 млрд. лева по-голям от миналата, а през 2011 г. приходите бяха по-големи спрямо 2010 година с 1,1 млрд. лева. Всъщност от 2010 година имаме непрекъснат растеж на приходите от ДДС - около 1 млрд. лева на година. Това идва главно от по-засилен внос, което се вижда през 2012 година и предполагам, че ще продължи. Сега годишно ръстът във вноса възлиза на 20%, докато при износа, където връщаш ДДС, има спад. Съвсем естествено е общата сума, постъпваща в бюджета от ДДС, да се увеличава. Другото, което ни помага много, е въведената от Националната агенция за приходите единна връзка с касовите апарати на търговските дружества. От 1 ноември ще се свържат и автоматите за кафе. Като го направихме това в началото на март, внезапно данъчната основа от април досега се увеличи с около 4,8 млрд. лева. Това означава, че дотогава не са си плащали ДДС, а като си свързаха касовите апарати, веднага се вдигна данъчната основа с близо 5 млрд. лева. Като сметнем 20% ДДС на тази сума става ясно, че това прибавя около 1 млрд. лева допълнителни приходи към бюджета. Наблюдавахме внимателно дали това ще е временно, докато те се ориентират как да заобикалят връзката на касовите апарати с НАП. Досега нивото се задържа, което означава, че системата на НАП работи добре. Очакваме и увеличаване на приходите от концесионни такси. Там променихме закона така, че повече от приходите да отиват в

общините. Но като цяло концесионната дейност се събра само в едно министерство, а преди беше в 4. И като резултат през тази година се утроиха постъпленията от концесии. Миналата година бяха около 60 млн. лева, докато тази вървят към 200 млн. лева. За следващата година разчитаме на 100-150 млн. С около 300 млн. лева смятаме, че ще се увеличат приходите от акцизи. Донякъде това е свързано с факта, че цената на петрола продължава да остава на сравнително високо ниво, така че смятайки тази година колко сме получили допълнително от акцизи, просто пренасяме и за следващата.

- Как ще коментирате опасенията на бизнеса, че повишаването на минималната заплата ще увеличи безработицата вследствие на това, че работодателите няма да издържат?

- Минималната заплата у нас е най-ниската в ЕС. С това увеличаване ще надминем румънската. Когато доход като министър, не бях привърженик на увеличаване на минималната заплата точно поради фактите, който изтъква бизнесът - че това ще има негативен ефект върху безработицата. Но първо, нашата минимална заплата е много по-ниска спрямо други държави, дори като съотношение към средната работна заплата. Второ, през годините имаме много примери на нелоялно поведение на част от бизнеса. Плащат много по-високи възнаграждения, но осигуряват служителите на минималната работна заплата и по този начин оцетяват бюджета. Сега смятам, че по-висока минимална заплата не е проблем за огромната част от бизнеса, но осветлява истинските доходи. Връзка между минималната заплата и безработицата няма.

Има един добър въпрос и може да му се търси отговор в рамките на Тристранния съвет. Принципно смятам, че минимална работна заплата в размер от 310 лева е правилна на този фон на развитие на българската икономика. Въпросът е дали може юридически да има разделение или диференциация по райони. За 310 лева минимална работна заплата в София, Пловдив или в Бургас не работи почти никой. Докато в Северозападния район - Монатана, Враца, Видин - имаме данни, че значителна част от хората в частния сектор работят на минимални заплати. Там излиза въпросът дали увеличението на минималната заплата ще предизвика проблем за бизнеса в региона. Аз смятам на Тристранния съвет, който е следващата седмица, да питам социалните партньори дали може да се мисли за диференциран подход по райони. Може да се направи формула: в районите с по-ниска безработица от средната за страната минималната работна заплата да бъде еди-каква си, а за райони с по-висока безработица - минималната заплата да бъде по-ниска. Правила сме сметки в кои сектори това може да влияе на безработицата и спокойно казвам, че при заплата 310 лева в нито един от секторите това не би трябвало да е проблем.

- МВФ прогнозира ръст на икономиката от 1,5%, а в бюджета е заложен 1,9%. Какво ви кара да мислите, че ще надскочим прогнозата на МВФ?

- Първо, от МВФ винаги са по-консервативни, като това не важи само за България. В рамките на годината те подновяват прогнозите си 3 или 4 пъти, като тенденцията е да си увеличават прогнозите. За това свидетелства и увеличението на прогнозата за икономиката на България от 0,8% на 1% за тази година. Нашата прогноза е по-висока. Ние от 12 г. използваме макромодела на Световната банка. Той дава по-оптимистични прогнози, отколкото тези на МВФ, като това не важи само за България. МВФ увеличи прогнозата си за растеж на икономиката на България и за следващата година. Бяха казали първо ръст от 1,2%, а сега го завишиха на 1,5%. Прогнозите вървят във възходящ тренд. Нашият модел дава 1,9% и аз това слагам в бюджета, но както вече се знае, всяка година заявявам в самия бюджет от гледна точка на изпълнение на приходите, по-ниско число, отколкото е реално зададеното. Например през 2010 г. бяхме задали нулев растеж, а беше малко по-висок. През 2011 г. бяхме задали 1% растеж, а беше 0,7%. През 2012 г. сме задали 1% растеж. Така че, ако МВФ е прав, приходите би трябвало да излязат на 100%, но засега вървим по-добре за 2012 г. Така че за 2013 г. пак сме задали по-консервативен бюджет - 1,2%. Правим го по този начин, защото това е компютърен модел. И аз като собствена политика съм въвел, каквото показва моделът, дори и да не съм съгласен, го слагам в бюджета. Аз винаги смятам по-консервативно - тази година бюджетът е смятан на 1,2%.

- Заложена инфлация от 3,4% ще предизвика ли допълнително затруднение за българите?

- Ние се съобразяваме с "Евростат" и докладваме не средната инфлация, а тази, регистрирана в края на годината. Средната инфлация винаги е по-ниска от инфлацията в последния месец. Примерно за тази година средната инфлация ще бъде под 2%, а зададената в бюджета е 2,8%. Обикновено в България през първите месеци особено март до юли и август има дефлация или много ниска инфлация. Инфлацията обикновено се качва през зимата, защото България плаща за гориво доста пари. Средната инфлация за следващата година, впрочем тук съвпадаме с МВФ, ще бъде 2,5%. Малко по-висока от тази година, където реално ще е под 2% или 1,9%. Ние много се влияем от външния пазар на горивата, защото сме вносител. Почти цялата заложена инфлация за следващата година е на базата на цените на горивата, съвсем малко зависи от цени на храни. За разлика от тази година, когато цените на някои от основните храни също изиграха роля заради суша в Австралия и САЩ. Това го казват международните агенции. Не се очаква осезаемо увеличаване на цените на храните. Разбира се, възможен е и вариант Близкият изток внезапно да се успокои и цените на горивата да не скачат според прогнозите.

- Как ще върви Фискалният резерв през следващата година?

- В момента е малко над 7 млрд. лева, ние го следим ден за ден. Той си има и цикъл в самия месец. Когато се плащат социални плащания - резервът намалява за ден-два и после се увеличава. В момента е малко над 7 млрд. лева и така ще продължи до средата на януари през следващата година, когато трябва да платим около 1,9 млрд. лева по първия заем на НДСВ. Това ще стане на 13 януари. Тогава внезапно Фискалният резерв ще падне до 5,2 млрд. лева и горе-долу така ще се запази през годината. Януари, февруари, март винаги пада Фискалният резерв, независимо от настоящето задължение, което трябва да платим наведнъж. През февруари намалението ще бъде най-фрапиращо заради изплащането наведнъж на цялата сума по този заем, но това пък ще помогне през годината да плащаме по-ниски лихви. Заемът по времето на НДСВ е взет на лихва 7,5%, а новият еврозаем е за лихва около 4,2%. Така че, от една страна,

Фискланият резерв ще падне наведнъж, но от друга страна, в бъдеще ще си спестяваме голяма част от лихвата. След януари и февруари ще падне до около 4,5 млрд. лева - най-ниската граница. Март, април, май, юни са добри месеци, тъй като тогава влизат данъците и Фискалният резерв ще скочи до около 6 млрд. лева до края на юли 2013 година.

- Възможно ли е да станем свидетели на въвеждането на налог върху пасивните доходи от лихви по депозити на гражданите?

- Говори се доста по тази идея и тя има някакъв смисъл за разлика от другата, която беше подхвърлена в парламента - за облагане с данък на високите пенсии. Това нито е обсъждано с нас, нито има смисъл да се обсъжда в момента. Облагането с плосък данък от 10% на лихвите върху депозитите на физически лица има смисъл, защото това е единственият пробив в плоския данък. Идеята на плоския данък е, че се облагат всички видове доходи - и на физически лица, и на юридически лица, с един и същ процент, така че те да нямат интерес да местят от едно място в друго доходите си, за да заобикалят данъчната система. Аз, честно казано, до преди месец, когато излезе тази тема в парламента, дори не знаех, че не се плаща този данък. И понеже имам малки сметки, останали в САЩ - си го плащам, защото там този данък се плаща. Така че в последните си две-три декларации единственият приход извън заплатата ми тук е от лихва по депозит. Така че в САЩ се плаща и във всички страни в ЕС се плаща данък върху лихвите, без България и Румъния. От гледна точка на данъчна справедливост има смисъл това да се направи, защото сега се облагодетелства капитала спрямо труда. По-заможни хора се облагодетелстват спрямо хора, нямащи възможност за съхраняване на пари по банкови сметки. По-богатите са облагодетелствани, защото те имат повече пари в банковите сметки. Въвеждането на налогът не е заложен в Бюджет 2013, но е възможно на някакъв етап в парламента да излезе тази тема.

- Имате ли информация за интерес към обявената за приватизация Българска фондова борса?

- Има доста инвеститори, които се интересуват през последните 1-2 години. Върви процедура за избор на консултант по приватизацията на БФБ. Очаквам, че или този декември или януари Борсата да има нов собственик. Начинът по който сме разписали критериите, предполага БФБ да отиде в ръцете на една от 20-те най-големи борси в света и една от 5-те най-големи в Европа. Мисля, че до пролетта това вече ще е станало, което ще е добър тласък за развитие на капиталовия ни пазар, който иначе върви доста вяло.

[Вестник Труд](#)

✓ **Делян Добрев: Най-привлекателни ще сме в региона**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1573517>

С икономическия министър ДЕЛЯН ДОБРЕВ разговаря ЦВЕТЕЛИНА КАТАНСКА

- Министър Добрев, вчера правителството прие пакет от 240 мерки за облекчаване на административната тежест върху бизнеса. Колко ще струва тяхното изпълнение и кога ще влязат в сила?

- Това са комплексни мерки и малка част от тях засягат Министерството на икономиката. Ефектът не е свързан само с пари, а и със спестяване на време и трудности на бизнеса. Надявам се до края на годината да успеем да приложим мерките в нашето министерство, целите са амбициозни. Конкретен пример - премахват се режимите за категоризиране на зимните съоръжения и ски пистите. Занапред не министерството, а общините ще издават категории на местата за хранене. Намалява таксата за лицензиране на туроператорите и туристическите агенти, а срокът за издаването им от администрацията ще се съкрати двойно. Много други такси ще бъдат намалени заради определянето им според разходите - например таксата при заверяване на инвестиционните проекти при строеж.

Знаете, че в Министерството на транспорта положили начало на т.нар. електронно правителство и то може да заработи от март догодина. Проектът ще започне с 5000 пилотни броя идентификационни карти (чрез които се участва в системата на е-правителството, бел.ред.), аз предложих 4000 от тях да бъдат раздадени на бизнеса, защото именно той работи най-често с администрацията.

- На какъв принцип ще се раздават тези карти?

- Още не е определен, но трябва да се раздават както на големи предприятия, които работят най-често с администрацията, така и на малки и средни фирми на случаен принцип.

- Гарантирани ли са финансово в бюджет 2013 г. стимулите за инвеститорите, след като добавихте и нови, като връщане на част от осигуровките?

- Имам уверението на Министерството на финансите, че парите по тази мярка ще бъдат извън обичайния бюджет за стимулиране на инвестициите, който е от 2,5 млн. лв. Промените се приемат изключително положително от всички инвеститори, с които сме говорили. Един от най-големите играчи в сферата на споделените услуги, "Телус интернешънъл" например, който купи наш колцентър, каза, че само заради тази мярка си заслужава да се избере България.

- Колко инвеститори ще могат да се възползват от облекчението при осигуровките?

- Всички нови инвеститори от клас А и клас Б и съществуващите, които разширяват производството си. Колкото повече имаме, толкова по-добре. Първите две години ефектът за държавното осигуряване ще бъде отрицателен, но тъй като през това време се плащат и данъци, те до голяма степен ще балансират разхода. През третата, четвъртата и петата година ще има допълнителни приходи за бюджета, така че като цяло той няма да изгуби.

- Все пак не сте ли говорили за конкретни суми, сегашните 2,5 млн. лева почти за нищо не стигат...

- Да, така е, но новата мярка не трябва да е обвързана с конкретен бюджет. Ако се окаже, че имаме инвеститори, които разкриват стотици хиляди работни места, сигурно финансовото министерство ще ми постави ограничения, но нека стигнем до този момент. Тази мярка ще ни постави едни гърди пред другите в региона, защото в момента изпитваме остра конкуренция от Сърбия например, където държавата дава финансова помощ на инвеститора още в началото.

Връщането на осигуровки, заедно с ниските данъци и финансовата стабилност, ни прави много привлекателни. До края на годината ще обявим няколко големи инвестиции в страната. Първо пред вас ще обявя една от тях - на ДНТС, която е един от най-големите производители на климатици за автомобили. Продуктът им е с висока добавена стойност. Компанията работи за всички марки автомобили - "Мерцедес", "Ауди", БМВ, "Ламборджини", "Бентли" и т.н. Най-хубавото е, че освен завод планират да преместят тук и своята развойна дейност и да създават ноу-хауто в България. Допреди няколко години ние произвеждахме за автомобилната индустрия стъкла, пружини - енергоемки изделия, без особено ново ноу-хау и с ниска добавена стойност. Сега привличаме производства с висока добавена стойност и солидно ноу-хау. От компанията бяха впечатлени от нашия Технически университет - според тях нивото му е на и над средното в ЕС, за разлика от Сърбия, където били замръзнали на ниво от 1986 г.

- Какъв е размерът на инвестицията?

- Все още не мога да кажа, защото е редно те да обявят стойността, когато дойдат в България в края на октомври. Планът им е да започнат строежа на производствените помещения още в началото на следващата година. В момента избират къде да е заводът - в Пловдив или в София. Още един инвеститор, за който не се говори много, е японската компания "Язаки", която ще направи нов завод в Сливен за кабелни комплекти през 2013 г.

- Правени ли са сметки колко от компаниите са дошли заради рекламите на Българската агенция за инвестиции (БАИ)?

- Този проект тепърва започва и резултатите се очакват догодина. Парите за реклама са осигурени от ОП "Конкурентоспособност". Отпечатани са и рекламни материали на осем различни езика. В рамките на няколко седмици ще бъде избран изпълнител за реклама на България в световните медии като "Файненшъл таймс", "Икономист", "Уолстрийт джърнъл" и т.н.

- Кога на БАИ ще бъдат дадени действителни правомощия, с които да влияе върху ускоряване на административните срокове за големите инвеститори?

- Аз съм казал на всички проектни мениджъри, където има проблем, да се обаждат на мен. Каквото и да запишем в закона, когато няма съдействие от страна на съответната община, то не се случва. В няколкото случаи, в които аз съм се намесвал, след разговор с кмета проблемите са били решавани моментално. И не говоря само за умишлено бавене - случва се преписките понякога случайно да попадат в купчината при другите.

- Въпреки че има напредък по програма "Конкурентоспособност", тя все още изостава най-много. Докога?

- Основният проблем е изоставането с разплатените средства. Към момента на фирмите реално са платени 13,79% от общо договорените по проекти 66,46% от средствата. Изоставането е заради две неща - през 2009 г. са стартирани много малко покани за набирание на проектни предложения и договори са сключвани късно. Вторият проблем беше в съществуването на две звена, направило програмата тромава и отнемаща страшно много време. В момента всички плащания се случват до 40 дни. Продължаваме да набираме скорост и смятам, че до края на годината ще успеем да договорим над 85% от средствата и ще разплатим около 30 на сто, заедно с парите по ДЖЕРЪМИ. В момента най-изостанали са две пера. Едното е ос 1, Развитие на икономиката, базирана на иновациите и знанието. Тук обаче е включен проектът за технопарк в София, който е за 100 млн. лв. До края на година ще договорим средствата. Втората област с малко сключени договори е енергийната ефективност. От общ ресурс над 450 млн. лв. са договорени над 77 млн. В тази схема е включена газовата връзка със Сърбия, която се финансира със 100 млн. лв. и програмата за енергийна ефективност на предприятията за над 300 млн. лв. Така че до края на годината със сигурност и по нея ще има много висок процент на изпълнение.

- Вярна ли е информацията, че ще загубим средствата по "Международен фонд "Козлодуй" за енергийна ефективност и че ще получим наполовина по-малко за извеждане на малките блокове в АЕЦ-а?

- Европейската комисия настояваше да преразгледаме решенията си и да финансираме предимно ядрения прозорец, да не даваме повече средства за енергийна ефективност. Много трудно извоювахме дори последните проекти за 243 обществени сгради - най-мощният ни проект за енергийна ефективност. Мотивът на ЕК е, че щом не ни стигат средствата за извеждане от експлоатация на блокове 1 до 4, трябва да концентрираме парите там, а не в намаляването на последващите щети. А за извеждане на блоковете бяхме поискали амбициозната сума от 450 млн. евро. Тя беше редуцирана на 205 млн., както се случи и във всички останали държави.

- Защо веднага заведохте в парламента кандидата за "Белене", вместо като министър предварително да го проучите?

- Това е единственият инвеститор, който се е появил, откакто аз съм министър. От няколко месеца чувахме, че има пенсионен фонд, проявил интерес към АЕЦ-а. В момента, в който инвеститорът поиска среща с мен, реших, че е най-добре да стане пред очите на Народното събрание, защото става въпрос за стратегически проект.

- Какво ще се случи с поръчката на НЕК за оценка на активите и пасивите и бъдещото отделяне на Белене, след като няма да преговаряте с инвеститора?

- Това е нещо, което е трябвало да бъде направено още през 2007 г. Когато има проектна компания, тя носи отговорност за съответната инвестиция, а не както се е случило в НЕК, станала заложник на проекта. Много глупаво решение, защото активите на НЕК са за 4 млрд. лева, а проектът "Белене" струва 22 млрд. Това е все едно да си заложеш палатката и да започнеш да строиш триетажна кооперация.